

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและอำนาจจากกรณีศึกษาภาพยนตร์

Love in the big city

Gender Power Relations from the Case Study of the Film

Love in the Big City

นฤเทพ โกศลรัฐ^{1*}, และ จารุวรรณ กิตตินราภรณ์^{2*}

^{1,2}สาขานิเทศศาสตร์ คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*ผู้รับผิดชอบบทความ: 6712340007@rumail.ru.ac.th

*บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอิสระทางนิเทศศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
และอำนาจ จากกรณีศึกษาภาพยนตร์ Love in the big city

Naruethep Gosonrat^{1*}, and Jaruwann Kittinaraporn^{2*}

^{1,2}Faculty of Mass Communication, Ramkhamhaeng University

*Corresponding author: 6712340007@rumail.ru.ac.th

*This research article is part of an independent study in Communication Arts titled
The relationship between gender and power a case study of the film
Love in the Big City

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและอำนาจจากกรณีศึกษาภาพยนตร์ Love in the Big City มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ทางเพศ 2) ศึกษาอำนาจทางเพศ และ 3) ศึกษาการตีความอำนาจของผู้ชมชาวไทยต่อภาพยนตร์เกาหลีเรื่องดังกล่าว

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการวิเคราะห์ด้วยบทจากฉากสำคัญในภาพยนตร์ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีสัญญาวิทยา แนวคิดอำนาจและวาทกรรม และแนวคิดการเข้ารหัส-ถอดรหัส ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไม่ได้เป็นเพียงความสัมพันธ์เชิงอารมณ์ แต่เป็นพื้นที่ของการต่อรองอำนาจ ตัวละครต้องเผชิญกับแรงกดดันจากโครงสร้างสังคม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม และบรรทัดฐานรักต่างเพศ ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมเชิงอำนาจในความสัมพันธ์ โดยเฉพาะการปกปิดอัตลักษณ์ การยอมรับเงื่อนไขทางสังคม และการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด ในด้านอำนาจทางเพศ พบว่าอำนาจไม่ได้ดำรงอยู่ในรูปแบบคงที่ แต่มีลักษณะเลื่อนไหลและแทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวัน ผ่านวาทกรรมทางสังคม สถาบันครอบครัว และค่านิยมปิตาธิปไตย ขณะเดียวกันตัวละครยังมีการต่อรองและต่อต้านอำนาจดังกล่าวเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง ส่วนการตีความของผู้ชมชาวไทยพบว่าส่วนใหญ่มีลักษณะการอ่านแบบเจรจาต่อรองคือ ผู้ชมมีความเข้าใจและเห็นใจตัวละคร LGBTQ+ แต่ยังคงยึดโยงกับค่านิยมดั้งเดิมบางประการ เช่น ความสำคัญของครอบครัว ภาพลักษณ์ และบรรทัดฐานทางเพศ

คำสำคัญ : Love in the big city, เพศวิถีและอำนาจ, กระบวนการเข้ารหัส, กระบวนการถอดรหัส, มายาคติ

Abstract

In this independent study, the researcher examines (1) gender relations in the film Love in the Big City; investigates (2) gender power in the film under study; and studies (3) the interpretation of power in the Korean film in comparison with viewing experience of Thai viewers.

The qualitative research approach was employed through textual analysis from important scenes in the film under the conceptual framework of semiotics, Michel Foucault's concept of power and discourse, and Stuart Hall's encoding and decoding theory.

Findings show that gender relations in the film are not merely emotional relationships, but also spaces of power negotiation. The characters face pressure from social structures such as family, culture, and heteronormative values, resulting in unequal power relations within relationships. This is evident in the concealment of identity, the acceptance of social conditions, and adaptation for survival. In regard to gender power, it is found that power does not remain fixed, but rather flows and infiltrates everyday life through social discourse, family institutions, and patriarchal values. At the same time, the characters negotiate and resist such power in order to construct their own identities.

The interpretation of Thai viewers found that the highest proportion exhibited a negotiated reading. Viewers understood and sympathized the LGBTQ+ characters. However, they remained attached to certain traditional values, such as the importance of family, image, and gender norms. In addition, viewers could connect the film's contents with the context of Thai society. This reflects both the acceptance and the limitations of gender diversity in society.

The film *Love in the Big City* serves as a cultural space that reflects and questions gender power relations in contemporary society, both in the context of Korean society and the interpretation in Thai society.

Keywords : Love in the Big City, Sexuality and Power, Encoding Process, Decoding Process, Myth

1. บทนำ

ในปัจจุบันบริบททางสังคมของกลุ่ม LGBTQ+ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในหลายประเทศ โดยเฉพาะเรื่องการยอมรับความหลากหลายและอัตลักษณ์ทางเพศ แต่ยังคงมีอุปสรรคเรื่องของการเลือกปฏิบัติและการไม่ยอมรับในบางพื้นที่ การยอมรับทางสังคมในหลายประเทศมีการยอมรับสิทธิของ LGBTQ+ เช่น การแต่งงานของคนเพศเดียวกัน การปกป้องสิทธิของคนข้ามเพศ และการยอมรับการแสดงออกทางเพศที่ไม่จำกัดตามกรอบดั้งเดิม ยกตัวอย่างเช่นในประเทศไทยก็มีกฎหมายสมรสเท่าเทียมแล้ว ชาวจาก BBC Thai ความคืบหน้าของกฎหมายสมรสเท่าเทียมในประเทศไทย ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเปิดโอกาสให้คู่รักเพศเดียวกันสามารถจดทะเบียนสมรสได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายเทียบเท่ากับคู่รักชาย-หญิง โดยการผลักดันทางกฎหมาย ร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม

ได้รับการพิจารณาในรัฐสภา โดยมีทั้งร่างจากภาครัฐและภาคประชาชน สะท้อนถึงความพยายามในการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้ใช้คำที่เป็นกลางทางเพศ เช่น บุคคลแทนสามีภรรยา ในความหมายเชิงสิทธิหากกฎหมายผ่านจะทำให้คู่รัก LGBTQ+ ได้รับสิทธิทางกฎหมาย เช่น การจดทะเบียนสมรส การรับมรดก การตัดสินใจทางการแพทย์ และสิทธิในครอบครัวอื่น ๆ อย่างเท่าเทียม ในด้านบริบทสังคมไทย แม้สังคมไทยจะเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางเพศในระดับหนึ่ง แต่ในเชิงกฎหมายยังคงมีข้อจำกัด ขาวจึงสะท้อนช่องว่างระหว่างการยอมรับทางสังคมกับการรับรองทางกฎหมาย ด้านเสียงสนับสนุนและข้อถกเถียง มีทั้งฝ่ายที่สนับสนุนในนามสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียม และฝ่ายที่ยังมีความกังวลในมิติทางวัฒนธรรมและโครงสร้างครอบครัว นับสำคัญในระดับนานาชาติหากผ่านกฎหมาย ไทยจะเป็นหนึ่งในประเทศในเอเชียที่รับรองสมรสเท่าเทียม ซึ่งมีนัยสำคัญต่อภาพลักษณ์ด้านสิทธิมนุษยชน BBC News ไทย. (2568)

แต่ในขณะเดียวกันบางประเทศยังคงมีการต่อต้านและไม่ยอมรับอย่างรุนแรง ขาวจาก CH7HD News กรณีชาย 2 คนในพื้นที่ที่ใช้กฎหมายอิสลาม (ชารีอะห์) ถูกลงโทษทางร่างกายด้วยการโบย 80 ครั้ง หลังถูกพบว่ามีความรักต่อกันในที่สาธารณะ ได้แก่ การกอดและจูบ ซึ่งถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักศีลธรรมและกฎหมายท้องถิ่น เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นภายใต้ระบบกฎหมายชารีอะห์ที่มีบทลงโทษต่อพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างเข้มงวด โดยเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินคดีและลงโทษตามขั้นตอนทางกฎหมาย ทั้งนี้การลงโทษลักษณะดังกล่าวมักจะถูกวิพากษ์วิจารณ์จากองค์กรสิทธิมนุษยชนสากลว่าเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน และเป็นการใช้ความรุนแรงต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ CH7HD News. (2569)

ในด้านของความสัมพันธ์ระหว่างเพศและอำนาจ ซึ่งมีผลทำให้ความไม่เท่าเทียมทางเพศ การเหยียดหยามยังคงมีอยู่ ขาวจาก BBC Thai กรณีชายชาวจีนวัย 26 ปีตัดสินใจฆ่าตัวตายหลังเผชิญกับการถูกล้อเลียนและตีตราทางเพศด้วยคำว่าตุงตุง ซึ่งเป็นคำดูหมิ่นที่ใช้เรียกผู้ชายที่มีลักษณะไม่ตรงตามบรรทัดฐานความเป็นชายแบบดั้งเดิม เหตุการณ์นี้จุดกระแสถกเถียงอย่างกว้างขวางในสังคมออนไลน์ของจีนเกี่ยวกับค่านิยมเรื่องเพศสภาพ และการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ กระแสในโซเชียลมีเดียสะท้อนทั้งมุมมองที่เห็นใจผู้เสียชีวิต และการวิพากษ์วัฒนธรรมการบูลลี่ที่ฝังรากลึกในสังคม โดยเฉพาะการกดทับให้ผู้ชายต้องมีความเป็นชายแท้ตามอุดมคติ นอกจากนี้ชาวยังชี้ให้เห็นถึงแรงกดดันจากครอบครัวและสังคมจีนที่ยังคงยึดถือบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม รวมถึงข้อจำกัดในการยอมรับความหลากหลายทางเพศ กลุ่ม LGBTQ+ เริ่มมีส่วนร่วมในภาครัฐและการเมืองมากขึ้น ทำให้การเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายในบางประเทศช่วยลดช่องว่างทางอำนาจ แต่บางประเทศยังคงมีข้อจำกัดการเข้าถึงโอกาสและเศรษฐกิจ แม้ว่าจะมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิของ LGBTQ+ บางพื้นที่ยังคงเผชิญปัญหาในการเข้าถึงงานที่มีคุณภาพ และการได้รับค่าจ้างที่เท่าเทียม กลุ่ม LGBTQ+ เริ่มมีบทบาทในเศรษฐกิจมากขึ้น โดยมีท่าทีเกื้อหนุนทางการตลาดและ

ธุรกิจที่มุ่งเป้าหมายไปยังกลุ่มคนเหล่านี้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาสุขภาพและสังคมที่กลุ่ม LGBTQ+ ยังเผชิญกับอุปสรรคในการเข้าถึงบริการสุขภาพที่เหมาะสม เช่น การรักษาของคนข้ามเพศ และปัญหาสุขภาพจิตที่เพิ่มขึ้นจากการเลือกปฏิบัติ แม้ว่าจะมีความก้าวหน้าในหลายประเทศ แต่ยังคงมีการเลือกปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และการเผชิญกับการข่มขู่ในบางสังคม ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีการพัฒนาที่ดีขึ้น กลุ่ม LGBTQ+ ยังคงเผชิญกับอุปสรรคความท้าทายทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในหลายประเทศ ข่าวยางานประเด็นนโยบายในสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศ โดยระบุว่ามีการผลักดันให้หน่วยงานรัฐยอมรับเพียงสองเพศ คือ ชายและหญิง และมีแนวโน้มยกเลิกการใช้สัญลักษณ์ “X” บนเอกสารราชการ ซึ่งเดิมถูกนำมาใช้เพื่อรองรับบุคคลที่ไม่ระบุเพศหรือมีอัตลักษณ์ทางเพศนอกเหนือจากกรอบชาย-หญิง นโยบายดังกล่าวเชื่อมโยงกับจุดยืนทางการเมืองของอดีตประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ที่มุ่งเน้นแนวคิดเพศสภาพแบบดั้งเดิม ส่งผลให้เกิดข้อถกเถียงในสังคมอเมริกันอย่างกว้างขวาง โดยฝ่ายสนับสนุนมองว่าเป็นการสร้างความชัดเจนในระบบราชการ ขณะที่ฝ่ายคัดค้านมองว่าเป็นการจำกัดสิทธิและการยอมรับตัวตนของกลุ่ม LGBTQ+ Thai PBS. (2568)

บริบททางสังคมในปัจจุบันเกี่ยวกับเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจ รวมถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลต่อการจัดการและการเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ความรักและความสัมพันธ์มีความซับซ้อนมากขึ้น มีการยอมรับความสัมพันธ์เพศเดียวกันและคนข้ามเพศ รวมถึงผู้ที่ไม่ระบุเพศ ซึ่งเป็นการสนับสนุนเสรีภาพและความหลากหลายทางเพศความรักต่างเพศและความรักเพศเดียวกันมีมุมมองความคล้ายคลึงและความแตกต่าง โดยผ่านมุมมองแนวคิดอำนาจเป็นแกนหลัก สะท้อนให้เห็นว่าสังคมยอมรับความรักต่างเพศมากกว่า มีบรรทัดฐานควบคุมการแสดงออกของเพศเดียวกัน กฎหมายและสถาบันครอบครัวให้สิทธิไม่เท่ากันสิ่งเหล่านี้ชี้ไปที่แนวคิด เช่น บรรทัดฐานรักต่างเพศ กำหนดว่าอะไรปกติ อำนาจของรัฐ สังคมในการกำกับร่างกาย เพศ และความสัมพันธ์ การสร้างความจริงทางสังคมว่าความรักแบบใดถูกต้อง อำนาจของสังคมและสถาบันเป็นตัวกำหนดการยอมรับ ความรู้สึก และสิทธิของแต่ละกลุ่ม แนวคิดสัญญา มีอยู่เช่นกันแต่ไม่ใช่แกนหลัก แต่เกี่ยวในเชิงทางอ้อม เช่น การมองความรักต่างเพศถือว่าเป็นเรื่องปกติ การตีความภาพของครอบครัวหรือความเหมาะสม

แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อมีความหลากหลายทางเพศเกิดขึ้นภาพสะท้อนการถูกตีตราทำให้มีผลตามมา เป็นเรื่องราวที่ทางอีจันได้หยิบยกตัวอย่างมาจากความรักอันบริสุทธิ์นำไปสู่โรคติดต่อทางเพศ เพียงเพราะความไว้วางใจ เชื่อใจ การติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพียงเพราะความไว้วางใจอาจสะท้อนถึงความเชื่อที่ว่าความไว้วางใจ สามารถเป็นรากฐานที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่มีความลึกซึ้งมากขึ้น ในบางกรณี ความไว้วางใจอาจกลายเป็นแรงผลักดันให้คนตกลงหรือยอมรับการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่คิด

ให้รอบคอบถึงความพร้อมหรือความรู้สึกของตัวเอง ทำให้เกิดผลเสียตามมาภายหลัง จากความเชื่อใจสุดท้ายชีวิตจึงติดโรคร้ายที่ชื่อว่าเอดส์ ทำให้ทุกลมหายใจที่เหลืออยู่ ขอใช้เพื่อทำความดี ตัวอย่างกรณีของคุณ ชายหนุ่ม LGBTQ+ ขอให้ชีวิตตัวเองเป็นวิทยาทานสอนคน เมื่อคนรักไม่ซื่อสัตย์ อัจฉิน. (2567)

ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจไม่ได้มีแค่ LGBTQ+ เท่านั้น ผู้หญิงก็มักจะต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติและการตีตราจากสังคมในหลายๆ กรณี ผู้หญิงบางคนอาจมีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกับ LGBTQ+ ในการต่อสู้เพื่อสิทธิและอำนาจในสังคมที่ให้คุณค่าต่อผู้ชายมากกว่า การสนับสนุนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของผู้หญิงและการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของ LGBTQ+ จึงมีความเชื่อมโยงกัน เพราะทั้งสองกลุ่มต่างเผชิญกับอุปสรรคของการได้รับการยอมรับและการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมในหลาย ๆ องค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมทางสังคม จึงได้มีการรวมตัวกันเพื่อสนับสนุนสิทธิของกลุ่มคนทั้งสองกลุ่มเรียกร้องอำนาจและสิทธิของตัวเองในสังคมผ่านกิจกรรมทางสังคมและการเมือง เช่น การสนับสนุนกฎหมายที่มีความยุติธรรมหรือการขับเคลื่อนการยอมรับและความหลากหลายโดยรวมแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจของ LGBTQ+ และผู้หญิงมีทั้งมิติของการสนับสนุนกันและความท้าทายที่ต้องร่วมมือกันเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นสถานที่ที่เท่าเทียมและยอมรับความแตกต่างได้มากขึ้น บทความจาก Forbes Thailand กล่าวถึงสถานการณ์ของผู้หญิงในตำแหน่งผู้นำองค์กร โดยชี้ให้เห็นว่าแม้ในปัจจุบันบทบาทของผู้หญิงในภาคธุรกิจจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ความเท่าเทียมทางเพศในระดับผู้บริหารระดับสูง เช่น คณะกรรมการบริษัทหรือบอร์ดบริหาร ยังคงไม่ชัดเจนและยังมีช่องว่างอยู่มาก โดยเนื้อหาสำคัญได้สะท้อนให้เห็นว่าสัดส่วนผู้หญิงในตำแหน่งสูงยังคงมีจำนวนค่อนข้างอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับผู้ชาย โดยเฉพาะในองค์กรขนาดใหญ่ และระดับนโยบายอุปสรรคเชิงโครงสร้าง เช่น ค่านิยมทางสังคม บทบาททางเพศแบบดั้งเดิม และวัฒนธรรมองค์กร ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่จำกัดโอกาสของผู้หญิงเพดานแก้วยังคงมีอยู่ ทำให้ผู้หญิงแม้มีศักยภาพเท่าเทียมก็เข้าถึงตำแหน่งสูงสุดได้ยาก แนวโน้มเชิงบวก เริ่มเห็นองค์กรให้ความสำคัญกับความหลากหลายและความเท่าเทียมมากขึ้น อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงยังต้องอาศัยทั้งนโยบายองค์กรและการปรับทัศนคติในระดับสังคมควบคู่กัน Forbes Thailand. (2567)

ภายใต้บริบทของสังคมร่วมสมัย เพศไม่ได้ดำรงอยู่ในฐานะเพียงอัตลักษณ์ส่วนบุคคล แต่เป็นกระบวนการทางสังคมที่ถูกผลิต สร้างความหมาย และต่อรองอยู่ตลอดเวลา ผ่านโครงสร้างอำนาจ วาทกรรม และสถาบันต่าง ๆ หนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่มีบทบาทในการผลิตซ้ำหรือท้าทายกรอบคิดเรื่องเพศคือสื่อ โดยเฉพาะสื่อบันเทิงอย่างภาพยนตร์ ซึ่งสามารถทำหน้าที่เป็นทั้งกระจกสะท้อน และพื้นที่ในการสร้างภาพแทนของเพศ อัตลักษณ์ และอำนาจ ในบริบทของเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นประเทศที่กำลังเผชิญการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์และการเคลื่อนไหวของสิทธิทางเพศ บทความจาก The Momentum เรื่อง “เขาบอกว่าเกาหลีใต้ไม่มีเกย์” นำเสนอภาพ

สะท้อนของสังคมเกาหลีใต้ที่แม้จะเป็นประเทศพัฒนาแล้ว แต่ยังคงมีปัญหาอคติทางเพศและการไม่ยอมรับความหลากหลายทางเพศอย่างฝังรากลึกชี้ให้เห็นว่า วาทกรรมไม่มีเกย์เป็นการปฏิเสธการมีอยู่ของคน LGBTQ+ ในเชิงสังคม ซึ่งสะท้อนความพยายามกดทับและทำให้ความหลากหลายทางเพศมองไม่เห็น โครงสร้างปิตาธิปไตย ยังคงมีอิทธิพลสูงในสังคมเกาหลีใต้ โดยกำหนดบทบาทชาย-หญิงอย่างเคร่งครัด ส่งผลให้เพศสภาพที่นอกเหนือจากนี้ถูกมองว่าเบี่ยงเบน กระแสแอนโทเฟมินิสต์ที่เติบโตในบางกลุ่มยิ่งตอกย้ำความขัดแย้งทางเพศ และลดทอนพื้นที่ของความเท่าเทียม โฮโมโฟเบียปรากฏทั้งในระดับบุคคลและสถาบัน เช่น การเลือกปฏิบัติในที่ทำงาน สื่อ และครอบครัว ทำให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องปกปิดตัวตน แม้เกาหลีใต้จะมีความทันสมัยด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี แต่ในมิติทางสังคมและวัฒนธรรมยังคงมีข้อจำกัดต่อการยอมรับสิทธิ LGBTQ+ The Momentum. (2565) ภาพยนตร์ Love in the Big City จึงเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและอำนาจ เนื่องจากเนื้อหาได้สะท้อนชีวิตของตัวละครที่มีความหลากหลายทางเพศ พร้อมทั้งนำเสนอความสัมพันธ์เชิงซ้อนของชีวิตเมือง อัตลักษณ์ และความปรารถนา ผ่านกรอบของวัฒนธรรมร่วมสมัย

จากสถิติข้อมูลของ Korean Film Council (KOFIC) สถิติ Box Office รายปี 2567 ของประเทศเกาหลีใต้ เฉพาะภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ LGBTQ+ ที่สามารถทำอันดับติดในตาราง Box Office มีสถิติรายได้และจำนวนผู้ชมอย่างเป็นทางการ พบว่ามีเพียงแค่ 2 เรื่องที่โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง หนึ่งในสองของเรื่องมีภาพยนตร์ Love in the Big City ร่วมอยู่ด้วย Korean Film Council (KOFIC) (2567)

แม้ว่าภาพยนตร์เกาหลีจะถูกมองว่าเป็นสื่อบันเทิงเชิงพาณิชย์ในระยะเวลาของแต่ละปีที่ผ่านมา มีการผลิตภาพยนตร์ออกมาหลายเรื่อง แต่ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ LGBTQ+ กลับมีเพียงไม่ถึง 10 เรื่อง ซึ่งถือว่าน้อยมากในการสื่อความหมายเรียกร้อง สะท้อนภาพในบริบทสังคมแต่มีศักยภาพในการผลิตและต่อรองความหมายเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาถึงการวางบทบาทของตัวละคร บทสนทนา ท่าทีของกล้อง และพลวัตของอำนาจที่ปรากฏในเรื่อง ยิ่งทำให้เกิดคำถามสำคัญว่าภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอเพศในฐานะใด ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในแง่ของอำนาจสะท้อนการจัดวางลำดับชั้นทางเพศแบบใด และมีการท้าทายหรือผลิตซ้ำว่าทกรรมหลักในสังคมเกาหลีอย่างไร

จากข้อสังเกตข้างต้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศและอำนาจในภาพยนตร์ Love in the Big City โดยใช้กรอบแนวคิดจากทฤษฎีเพศศึกษาและทฤษฎีวาทกรรม เพื่อทำความเข้าใจว่าสื่อมีบทบาทในการก่อรูปหรือสั่นคลอนกรอบแนวคิดเรื่องเพศในสังคมเกาหลีร่วมสมัยอย่างไร และมีการตีความบริบทในสังคมไทยถอดออกมาว่าอย่างไร ทั้งในแง่ของอัตลักษณ์ส่วนบุคคลและโครงสร้างทางสังคม

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ Love in the Big City
2. เพื่อศึกษาอำนาจทางเพศในภาพยนตร์ Love in the Big City
3. เพื่อศึกษาการตีความอำนาจในภาพยนตร์เกาหลีเทียบกับประสบการณ์การรับชมของผู้ชมชาวไทย

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 เรื่องย่อภาพยนตร์ Love In The Big City (เข้าฉายปี 2567)

ภาพยนตร์เกาหลีแนวโรแมนติก-คอมเมดี้ที่เล่าผ่านชีวิตในเมืองใหญ่ของหญิงสาวที่มีหัวใจอิสระ และชายหนุ่มที่ชอบความลับไว้ แฉฮี สาวมหาวิทยาลัยสุดมันที่เต็มไปด้วยชีวิตทุกอย่าง ร่าเริง มีเสน่ห์ สไตล์ไม่เหมือนใคร และไม่กลัวที่จะแสดงความรู้สึกที่มีให้คนอื่นรู้ สำหรับแฉฮี ความรักคือเรื่องใหญ่ในชีวิตที่ต้องไปให้สุดผิตกับจางฮินซูที่ไม่เคยใส่ใจเรื่องความสัมพันธ์ มองว่าความรักก็เหมือนภาระที่ต้องอยู่ห่าง ๆ ไว้ แต่หลังจากความลับของเขาถูกเปิดเผยกับแฉฮี ทั้งคู่ก็กลายเป็นแม่เหล็กคนละขั้วที่ดึงดูดกันอย่างประหลาด ทั้งแฉฮีและจางฮินซูเลือกจะไม่สนใจข่าวลือหรือเสียงนินทาจากคนรอบข้าง ขอใช้ชีวิตตามแบบของตัวเอง เป็นการเริ่มต้นช่วงเวลาพิเศษที่อยู่ร่วมกัน รักกันในแบบที่เขาและเธอเท่านั้นจะเข้าใจ (kapook , 2567)

2.2 ทฤษฎีอำนาจนิยม

แนวคิดของ Michel Foucault มีบทบาทสำคัญในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจ ความรู้ และการประกอบสร้างตัวตนในสังคม โดยเฉพาะในมิติของเพศสภาพและเพศวิถี ซึ่งไม่ได้ดำรงอยู่โดยธรรมชาติ หากแต่ถูกผลิต สถาปนา และควบคุมผ่านกลไกทางสังคม วัฒนธรรม และวาทกรรมต่าง ๆ Michel Foucault เสนอว่าอำนาจไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการบังคับจากเบื้องบน หากแทรกซึมอยู่ในทุกระดับของสังคม ผ่านสถาบัน ความรู้ และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน แนวคิดดังกล่าวจึงเป็นกรอบสำคัญในการวิเคราะห์การแสดงออกของความสัมพันธ์ทางเพศสภาพ เพศวิถี และอำนาจในภาพยนตร์ ซึ่งเป็นตัวบททางวัฒนธรรมที่สะท้อนและผลิตซ้ำบรรทัดฐานทางสังคม โดยมีแนวคิดดังต่อไปนี้

แนวคิดเรื่องอำนาจและความรู้ Michel Foucault ชี้ให้เห็นว่าความรู้ไม่ได้เป็นกลาง หากแต่ถูกสร้างขึ้นภายใต้เงื่อนไขของอำนาจ และในขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่สนับสนุนและสร้างความชอบธรรมให้กับอำนาจในการกำหนดความจริงของสังคม ในบริบทของเพศวิถี ความรู้จากสถาบันต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ศาสนา กฎหมาย และสื่อ มีบทบาทสำคัญในการนิยามความเป็นปกติและเบี่ยงเบน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพระมณฑล กิตติสมปนโน และพระณัฐนันท์ อภิปัญญา (2563)

ที่อธิบายว่าเพศเป็นผลผลิตของวาทกรรมที่สังคมสร้างขึ้นผ่านภาษา ศีลธรรม และสถาบันต่าง ๆ แนวคิดนี้ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรด้านความสัมพันธ์เชิงเพศ โดยพิจารณาว่าภาพยนตร์ผลิตซ้ำหรือทำลายความรู้และบรรทัดฐานทางเพศในสังคมอย่างไร

แนวคิดเรื่องเพศวิถีกับอำนาจชีวภาพ Michel Foucault อธิบายว่าเพศวิถีไม่ใช่เรื่องส่วนบุคคลเท่านั้น แต่เป็นพื้นที่ที่รัฐและสถาบันเข้ามาจัดระเบียบและควบคุมผ่านกลไกต่าง ๆ เช่น นโยบายประชากร ระบบสาธารณสุข และศีลธรรมทางเพศ อำนาจชีวภาพจึงทำหน้าที่กำกับชีวิตของประชากรในระดับร่างกายและพฤติกรรม ซึ่งงานของพระมณฑล กิตติสมปโน และพระณัฐนันท์ อภิปัญญา (2563) ก็สนับสนุนแนวคิดนี้ โดยชี้ให้เห็นว่าศีลธรรมทางเพศและอิทธิพลทางศาสนาได้สร้างกรอบความถูกต้องทางเพศและแพร่กระจายสู่บริบทต่าง ๆ รวมถึงสังคมไทย ในการวิจัยนี้แนวคิดดังกล่าวถูกใช้วิเคราะห์ตัวแปรด้านอำนาจทางเพศ โดยเฉพาะในฉากที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมร่างกาย สุขภาพ และวาทกรรมเกี่ยวกับเพศ เช่น ประเด็น HIV/AIDS

แนวคิดเรื่องการฝึกฝนและการลงโทษ Michel Foucault อธิบายว่าสังคมสมัยใหม่ควบคุมปัจเจกผ่านกระบวนการสร้างระเบียบวินัย มากกว่าการใช้ความรุนแรงโดยตรง กลไกนี้ดำเนินผ่านสถาบันต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ครอบครัว และสื่อ ซึ่งกำหนดมาตรฐานพฤติกรรมและทำให้บุคคลเรียนรู้ที่จะควบคุมตนเองในมิติทางเพศ ปรากฏในรูปของการกำหนดบทบาทชายหญิง การแสดงออก และศีลธรรมทางเพศที่เหมาะสม แนวคิดนี้ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรด้านความสัมพันธ์เชิงอำนาจ โดยพิจารณาว่าตัวละครในภาพยนตร์ยอมรับ ตอรอง หรือขัดขึ้นบรรทัดฐานดังกล่าวอย่างไร

แนวคิดเรื่องการสร้างตัวตนและความเป็นอื่น Michel Foucault เสนอว่าตัวตนของบุคคลถูกประกอบสร้างผ่านวาทกรรมและอำนาจที่นิยามว่าบุคคลควรเป็นอะไรในบริบทของเพศ สังคมได้สร้างหมวดหมู่ เช่น ชาย หญิง และเพศที่เบี่ยงเบน พร้อมทั้งกำหนดคุณค่าให้แตกต่างกัน การจัดประเภทดังกล่าวนำไปสู่การสร้างความเป็นอื่นให้กับผู้ที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานของพระมณฑล กิตติสมปโน และพระณัฐนันท์ อภิปัญญา (2563) ที่ชี้ว่าวาทกรรมศีลธรรมและศาสนามีบทบาทในการผลักเพศที่แตกต่างให้อยู่ชายขอบ ในงานวิจัยนี้แนวคิดดังกล่าวถูกใช้วิเคราะห์ตัวแปรด้านเพศสภาพและเพศวิถี โดยพิจารณาการสร้างภาพตัวแทนและการตีตราในภาพยนตร์

แนวคิดเรื่องการเฝ้าระวังและการทำให้เป็นบรรทัดฐาน Michel Foucault อธิบายว่าสังคมสมัยใหม่ใช้กลไกการเฝ้าระวังทั้งโดยสถาบันและสายตาทางสังคม ทำให้บุคคลเกิดการควบคุมตนเองตามบรรทัดฐานโดยไม่จำเป็นต้องมีการบังคับโดยตรง ในบริบทของเพศวิถี การเฝ้าระวังปรากฏผ่านการตัดสินทางสังคม การตีตรา และการกำกับพฤติกรรมทางศีลธรรม แนวคิดนี้ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศสภาพ เพศวิถี และอำนาจ โดยเฉพาะในฉากที่ตัวละครเผชิญ

แรงกดดันจากครอบครัวหรือสังคม และจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับบรรทัดฐาน

โดยสรุปแนวคิดของ Michel Foucault ในการวิจัยครั้งนี้ถูกนำมาใช้เป็นกรอบในการอธิบายและตีความตัวแปรหลัก ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงเพศ เพศสภาพและเพศวิถี และ อำนาจทางเพศ โดยแนวคิดเรื่องอำนาจและความรู้ถูกใช้ในการวิเคราะห์การประกอบสร้างความหมายของความปกติและความเบี่ยงเบนทางเพศที่ปรากฏในภาพยนตร์ ซึ่งสะท้อนตัวแปรด้านความสัมพันธ์เชิงเพศ ขณะที่แนวคิดเรื่องชีวอำนาจถูกใช้ในการอธิบายกลไกการควบคุมร่างกายและพฤติกรรมทางเพศของตัวละคร อันสัมพันธ์กับตัวแปรด้านอำนาจทางเพศ นอกจากนี้แนวคิดเรื่องวาทกรรมและการฝึกฝนทางวินัยถูกนำมาใช้วิเคราะห์การกำหนดบทบาท บรรทัดฐาน และการควบคุมพฤติกรรมของตัวละครในมิติของเพศสภาพและเพศวิถี ส่วนแนวคิดเรื่องการสร้างตัวตนและความเป็นอื่นรวมถึงการเฝ้าระวังและการทำให้เป็นบรรทัดฐานถูกใช้ในการอธิบายกระบวนการที่ทำให้ตัวละครบางกลุ่มถูกทำให้เป็นอื่น และต้องปรับตัวภายใต้แรงกดดันของสังคม

2.3 แนวคิดทฤษฎีการเข้ารหัสและการถอดรหัส

แนวคิดแบบจำลองการเข้ารหัสและการถอดรหัสของ Stuart Hall อธิบายกระบวนการสร้างและตีความความหมายของสื่อในฐานะพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่แฝงด้วยอำนาจ อุดมการณ์ และการต่อรองความหมายระหว่างผู้ผลิตกับผู้รับสาร โดยชี้ว่าสื่อไม่ได้ถ่ายทอดความหมายอย่างตายตัว หากแต่เปิดโอกาสให้เกิดการตีความที่หลากหลายตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้ชม Hall (1980) ซึ่งสอดคล้องกับมุมมองของ Michel Foucault ที่อธิบายว่าความจริงและความหมายล้วนถูกผลิตขึ้นผ่านวาทกรรมและความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม Foucault (1978/1990; 1980) เมื่อนำกรอบแนวคิดทั้งสองมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ภาพยนตร์ *Love in the Big City* ซึ่งนำเสนอประเด็นความหลากหลายทางเพศ อัตลักษณ์ และบรรทัดฐานของสังคมเกย์ร่วมสมัย จึงช่วยให้เข้าใจว่าภาพยนตร์ทำหน้าที่ทั้งในการผลิตซ้ำและท้าทายความหมายเกี่ยวกับเพศภายใต้โครงสร้างอำนาจทางสังคม ในกระบวนการเข้ารหัส ผู้สร้างภาพยนตร์ได้คัดเลือกประเด็น ตัวละคร และวิธีการเล่าเรื่องเพื่อสื่อสารชีวิตและความสัมพันธ์ของกลุ่ม LGBTQ+ ภายใต้บริบทของสังคมที่ยังคงได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่และบรรทัดฐานเพศแบบดั้งเดิม การเข้ารหัสดังกล่าวปรากฏผ่านโครงเรื่องที่เน้นความขัดแย้งและการต่อสู้ของตัวละคร บทสนทนาที่สะท้อนการแสวงหาการยอมรับ ตลอดจนองค์ประกอบทางภาพยนตร์ เช่น มุมกล้อง สี และดนตรี ที่ช่วยสร้างอารมณ์ร่วมและความเห็นอกเห็นใจต่ออัตลักษณ์ที่ถูกทำให้เป็นชายขอบ กระบวนการนี้สามารถอธิบายควบคู่กับแนวคิดของ Michel Foucault เรื่องวาทกรรมและชีวอำนาจ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสื่อมีบทบาทในการกำกับควบคุม และนิยามเพศวิถีผ่านการผลิตซ้ำความรู้และบรรทัดฐานทางสังคม Foucault. (1978/1990; 2008) ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Stuart Hall ที่มองว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูก

ประกอบสร้างผ่านวาทกรรมและอำนาจทางวัฒนธรรม ไม่ใช่สิ่งคงที่โดยธรรมชาติ Stuart Hall. (1996) บัณฑิต ไกรวิจิตร. (2562) ในขณะเดียวกัน กระบวนการถอดรหัสสะท้อนให้เห็นว่าผู้ชมไม่ได้เป็นเพียงผู้รับสารแบบเฉย ๆ หากแต่มีบทบาทในการตีความความหมายของสื่อผ่านประสบการณ์ชีวิต ค่านิยม และตำแหน่งแห่งที่ทางสังคมของตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Michel Foucault ที่มองว่าอำนาจไม่ได้เป็นสิ่งที่ถูกครอบครองโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นความสัมพันธ์ที่เปิดพื้นที่ให้เกิดการต่อรองและการต่อต้านได้ Foucault. (1980) ผู้ชมที่สนับสนุนความหลากหลายทางเพศอาจตีความภาพยนตร์ในฐานะพื้นที่สะท้อนความจริงและการเรียกร้องความเท่าเทียม ขณะที่ผู้ชมที่ยึดถือค่านิยมแบบอนุรักษ์อาจมองว่าเป็นการทำลายบรรทัดฐานทางศีลธรรม นอกจากนี้ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมยังส่งผลต่อการตีความ เช่น ผู้ชมเกาหลีใต้ซึ่งเผชิญแรงกดดันทางสังคมเกี่ยวกับเพศหลากหลาย อาจรับรู้เนื้อหาในเชิงความขัดแย้งที่เข้มข้น ขณะที่ผู้ชมไทยอาจมีท่าทีเห็นใจแต่ยังคงต่อรองกับค่านิยมดั้งเดิมบางประการ โดยภายใต้กรอบนี้ Stuart Hall (1980) ได้เสนอรูปแบบการถอดรหัส 3 ลักษณะ ได้แก่ การอ่านแบบครอบงำ การอ่านแบบเจรจาต่อรอง และการอ่านแบบตรงข้าม ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับแนวคิดของ Foucault เรื่องการทำให้เป็นบรรทัดฐานและการสร้างความเป็นอื่นคือ การอ่านแบบครอบงำสะท้อนการยอมรับวาทกรรมหลักของสังคม การอ่านแบบเจรจาต่อรองแสดงถึงการปรับใช้ความหมายภายใต้เงื่อนไขของอำนาจ ขณะที่การอ่านแบบตรงข้ามสะท้อนการต่อต้านวาทกรรมหลักและการตั้งคำถามต่อบรรทัดฐานทางเพศ Foucault. (1977/1995) ดังนั้นแนวคิดการเข้ารหัสและการถอดรหัสของ Stuart Hall เมื่อบูรณาการกับแนวคิดเรื่องอำนาจและวาทกรรมของ Michel Foucault จึงถูกนำมาใช้ในงานวิจัยนี้เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรด้านการประกอบสร้างความหมายของเพศสภาพและเพศวิถี โดยพิจารณาทั้งในระดับการผลิตสื่อและการตีความของผู้ชมควบคู่กัน ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าภาพยนตร์ไม่ได้มีความหมายเพียงหนึ่งเดียว หากแต่เป็นพื้นที่ของการต่อรองอำนาจ อัตลักษณ์ และอุดมการณ์ทางเพศในบริบทสังคมร่วมสมัยอย่างเป็นพลวัต

2.4 ทฤษฎีสัญญาวิทยา

ในโลกนี้มีทฤษฎีสัญญาอยู่เป็นจำนวนมาก งานวิจัยนี้เลือกใช้แนวคิดสัญญาวิทยาของ Charles Sanders Peirce, Ferdinand de Saussure และ Roland Barthes เนื่องจากเป็นแนวคิดที่สามารถอธิบายกระบวนการสร้างความหมายได้อย่างครอบคลุมและเป็นลำดับ โดยแนวคิดของ Sanders Peirce ช่วยให้เข้าใจกลไกการทำงานของสัญญาในระดับการรับรู้และการตีความผ่านความสัมพันธ์ระหว่างตัวสัญญา สิ่งที่ถูกแทน และความหมายในใจของผู้ตีความ ขณะที่ Ferdinand de Saussure มุ่งเน้นการอธิบายสัญญาในฐานะระบบโครงสร้างทางภาษาและวัฒนธรรมที่ความหมายเกิดจากความสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบภายในสังคม ส่วน Roland Barthes ขยายการวิเคราะห์ไปสู่ระดับอุดมการณ์ โดยชี้ให้เห็นว่าสื่อทำหน้าที่ผลิตซ้ำและทำให้ความหมายทางวัฒนธรรม

ดูเป็นธรรมชาติผ่านกระบวนการมายาคติ การบูรณาการแนวคิดทั้งสามจึงทำให้สามารถวิเคราะห์ภาพยนตร์ได้ตั้งแต่ระดับสัญญาณ โครงสร้างความหมาย ไปจนถึงการแฝงตัวของอำนาจและอุดมการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่มุ่งศึกษาการแสดงออกของความสัมพันธ์ทางเพศสภาพ เพศวิถี และอำนาจในฐานะตัวบททางวัฒนธรรมได้อย่างลุ่มลึกและเป็นระบบ

ทฤษฎีสัญญาของ Charles Sanders Peirce ถูกอธิบายไว้ในงานวิชาการไทยด้านสื่อสารและวัฒนธรรมว่าเป็นกรอบคิดที่มองสัญญาณในฐานะความสัมพันธ์สามภาคระหว่าง ตัวสัญญาณสิ่งที่ถูกแทนความหมายในจิตผู้ตีความ ซึ่งทำงานอย่างต่อเนื่องในกระบวนการสร้างความหมาย กล่าวคือความหมายไม่ได้อยู่ในสัญญาณอย่างตายตัว แต่เกิดขึ้นผ่านการตีความของผู้รับสารที่เชื่อมโยงสัญญาณกับประสบการณ์ ความรู้ และบริบททางสังคมของตน แนวคิดนี้จึงทำให้การสื่อสารถูกมองว่าเป็นกระบวนการปฏิบัติการของการตีความมากกว่าการถ่ายทอดความหมายที่คงที่ กาญจนา แก้วเทพ (2554) ประมะ สตะเวทิน (2546) จำแนกสัญญาณเป็น สัญลักษณรูปภาพขนาดเล็ก ตัวบ่งชี้ และสัญลักษณเครื่องหมาย อธิบายระดับความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณกับสิ่งที่มันแทนในเชิงประสบการณ์และวัฒนธรรม โดย สัญลักษณรูปภาพขนาดเล็ก สื่อผ่านความคล้ายคลึง เช่น ภาพหรือแบบจำลองที่ทำให้สิ่งนามธรรมมองเห็นได้ ตัวบ่งชี้ สื่อผ่านความเชื่อมโยงเชิงเหตุหรือการปรากฏร่วมจริง เช่น คิวไฟ หรือรอยเท้าการมีอยู่ของบุคคล ขณะที่สัญลักษณเครื่องหมาย อาศัยข้อตกลงทางสังคม เช่น ภาษา ธง หรือรหัสทางวัฒนธรรม ซึ่งความหมายเปลี่ยนแปลงได้ตามบริบทสังคมและอำนาจ กาญจนา แก้วเทพ (2554) ธีรยุทธ บุญมี (2556) วิเคราะห์สื่อหรือภาพยนตร์ สัญญาทั้งสามมักทำงานร่วมกันในภาพเดียว เช่น น้ำตาเป็นดัชนีของอารมณ์เศร้า โทนสีหม่นเป็นไอคอนของความทุกข์ และวัตถุเชิงสัญลักษณ์อย่างดอกไม้สีขาวสื่อความหมายทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับความบริสุทธิ์หรือการสูญเสีย ทำให้การตีความของผู้ชมเกิดจากทั้งการรับรู้ทางประสาทสัมผัส การอนุมานเชิงเหตุ และการเรียนรู้ทางสังคมพร้อมกัน กาญจนา แก้วเทพ (2554)

แนวคิดของ Ferdinand de Saussure ถือเป็นรากฐานสำคัญของสัญญาณวิทยาเชิงภาษาศาสตร์และเป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการทัศน์โครงสร้างนิยม ซึ่งส่งอิทธิพลอย่างกว้างขวางต่อศาสตร์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร่วมสมัย โดย Ferdinand de Saussure เสนอว่าภาษาไม่ใช่เพียงเครื่องมือถ่ายทอดความหมาย แต่เป็นระบบของสัญญาณที่ดำรงอยู่ในโครงสร้างความสัมพันธ์ภายในสังคม ความหมายจึงไม่ได้เกิดจากตัวสัญญาณโดยลำพัง หากเกิดจากตำแหน่งของสัญญาณภายในเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบต่างๆ ของระบบภาษา แนวคิดนี้ทำให้ภาษาและวัฒนธรรมถูกมองว่าเป็นโครงสร้างเชิงสัญญาณที่กำหนดวิธีที่มนุษย์รับรู้และจัดระเบียบโลกความจริง กาญจนา แก้วเทพ (2553) สมเกียรติ ตั้งนโม (2545) หัวใจของทฤษฎี Ferdinand de Saussure คือการมองสัญญาณเป็นหน่วยสองด้าน ได้แก่ รูปสัญญาณและมโนทัศน์ โดย รูปสัญญาณคือรูปแบบที่รับรู้ได้ผ่านประสาทสัมผัส เช่น เสียง คำพูด ตัวอักษร หรือภาพ ส่วนมโนทัศน์คือมโนภาพหรือแนวคิดที่เกิดขึ้นในจิตผู้รับสาร

ความสัมพันธ์ระหว่างสองมิตินี้มิใช่ความสัมพันธ์ตามธรรมชาติ หากเป็นความสัมพันธ์แบบอำพรางใจที่เกิดจากข้อตกลงร่วมของสังคมและวัฒนธรรม กล่าวคือ ไม่มีเหตุผลโดยธรรมชาติที่เสียงบ้านต้องหมายถึงที่อยู่อาศัย แต่เป็นเพราะชุมชนผู้ใช้ภาษาได้สร้างความหมายดังกล่าวขึ้นร่วมกันในระบบภาษาเดียวกัน Ferdinand de Saussure (2459) แปลไทย กาญจนา แก้วเทพ (2553) หลักการนี้นำไปสู่ความเข้าใจว่าความหมายทางภาษาและสื่อเป็นสิ่งที่ถูกสร้างทางสังคม (socially constructed) มิใช่สิ่งที่มีอยู่โดยธรรมชาติ อีกประเด็นสำคัญที่ Ferdinand de Saussure เน้นคือ ความหมายเกิดจากความแตกต่างระหว่างสัญญาณในระบบ มิใช่จากคุณสมบัติเฉพาะของสัญญาณนั้นเอง คำว่าบ้านมีความหมายเพราะมันแตกต่างจากคอนโด กระโจม หรือสำนักงาน ความหมายจึงมีลักษณะเชิงสัมพันธ์และพึ่งพาโครงสร้างโดยรวมของภาษา แนวคิดนี้กลายเป็นหลักพื้นฐานของการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างในวัฒนธรรมและสื่อ ซึ่งมองว่าสิ่งต่าง ๆ มีความหมายได้เพราะอยู่ในระบบความสัมพันธ์ของสัญญาณ เช่น คู่ตรงข้ามและหมวดหมู่ทางวัฒนธรรม สมเกียรติ ตั้งนโม (2545) ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2543) Ferdinand de Saussure ยังเสนอการแบ่งการศึกษาภาษาออกเป็นสองระดับ คือ ระบบกฎเกณฑ์ทางภาษา และ การใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน โดยระบบกฎเกณฑ์ทางภาษาหมายถึงระบบภาษาในฐานะโครงสร้างทางสังคมที่สมาชิกใช้ร่วมกัน เป็นกฎเกณฑ์และความรู้ทางภาษาที่ทำให้การสื่อสารเป็นไปได้ ส่วนการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน คือการใช้ภาษาจริงในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การพูดหรือการเขียนของปัจเจก การแบ่งเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่าการทำความเข้าใจความหมายต้องพิจารณาที่ระดับระบบกฎเกณฑ์ทางภาษา ก่อน เพราะเป็นเงื่อนไขที่กำหนดความเป็นไปได้ของการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวันในแต่ละครั้ง แนวคิดนี้มีอิทธิพลต่อการศึกษาสื่อในนิเทศศาสตร์ไทยที่มองว่าข้อความสื่อ (media text) ต้องถูกวิเคราะห์ในฐานะส่วนหนึ่งของระบบรหัสทางวัฒนธรรม ไม่ใช่เพียงเนื้อหาเฉพาะชิ้น กาญจนา แก้วเทพ (2553) การมองภาษาตาม Ferdinand de Saussure จึงนำไปสู่ความเข้าใจใหม่ว่าภาษาเป็นระบบวัฒนธรรมที่สร้างความจริงทางสังคม มนุษย์รับรู้โลกผ่านสัญญาณและสัญญาณได้รับความหมายจากโครงสร้างความสัมพันธ์ในภาษา ด้วยเหตุนี้ทฤษฎีของ Ferdinand de Saussure จึงกลายเป็นแนวคิดสำคัญของการศึกษาสื่อ วัฒนธรรม อัตลักษณ์ และอำนาจในเวลาต่อมา โดยเฉพาะในสัญญาณวิทยาวัฒนธรรมและการวิเคราะห์สื่อร่วมสมัยที่มองว่าสื่อ ภาพ และวาทกรรมต่าง ๆ ทำงานเหมือนภาษา คือเป็นระบบสัญญาณที่กำหนดวิธีที่ผู้คนเข้าใจโลก กาญจนา แก้วเทพ (2553) สมเกียรติ ตั้งนโม (2545) แนวคิดนี้ยังถูกต่อยอดโดยนักคิดอย่าง Roland Barthes และ Lévi Strauss ซึ่งขยายการวิเคราะห์จากภาษาไปสู่ตำนาน สื่อมวลชน และโครงสร้างวัฒนธรรม ทำให้สัญญาณวิทยากลายเป็นกรอบสำคัญในการศึกษาความหมายในสังคมร่วมสมัย

แนวคิดสัญญาณวิทยาของ Roland Barthes โดยเฉพาะในงานคลาสสิก *Mythologies* (2500) ถือเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสื่อ วัฒนธรรม และอุดมการณ์

ทางสังคม Roland Barthes มองว่าสื่อไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือถ่ายทอดข้อมูล หากแต่เป็นพื้นที่เชิงสัญลักษณ์ที่วัฒนธรรมใช้ผลิตและทำให้ความหมายต่าง ๆ ดูเสมือนเป็นธรรมชาติ ผ่านกระบวนการประกอบสร้างทางสังคมที่ซับซ้อน จึงก่อให้เกิดสิ่งที่เขาเรียกว่ามายาคติ ซึ่งแฝงตัวอยู่ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นโฆษณา ภาพบุคคลในสื่อมวลชน กีฬา อาหาร แฟชั่น หรือท่าทางทางสังคม โดยมายาคติทำหน้าที่แปลงสัญลักษณ์ในระดับพื้นฐานให้กลายเป็นข้อความทางอุดมการณ์ที่ดูเป็นเรื่องปกติธรรมดา ทั้งที่แท้จริงแล้วเป็นผลผลิตของโครงสร้างอำนาจและค่านิยมทางวัฒนธรรม Roland Barthes เสนอว่าสัญลักษณ์ประกอบด้วยความหมายสองระดับ ได้แก่ ความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย ซึ่งทำงานร่วมกันในโครงสร้างสองชั้นของการสร้างความหมาย และเป็นกลไกสำคัญของการผลิตมายาคติ ความหมายโดยตรง ความหมายตรงตามตัวอักษรหรือความหมายพื้นฐานของสัญลักษณ์ เช่น ภาพถ่ายของชายคนหนึ่งในชุดสูท หมายถึงชายและชุดสูท โดยยังไม่ถูกแต่งแต้มด้วยการตีความทางวัฒนธรรม ระดับนี้จึงเป็นเสมือนภาษาแรกที่ทำหน้าที่เป็นฐานให้การสร้างความหมายในระดับถัดไปเกิดขึ้นได้

ความหมายโดยนัย ความหมายรองที่เกิดจากกรอบคิดทางวัฒนธรรม ประสบการณ์ทางสังคม และระบบคุณค่าที่ผู้รับสารมีส่วนร่วมกัน ความหมายระดับนี้จึงมีลักษณะเชิงสัญลักษณ์และแปรผันตามบริบท เช่น ภาพชายในชุดสูทอาจถูกตีความว่าเป็นตัวแทนของความเป็นมืออาชีพ ชนชั้นสูง ความสำเร็จ หรืออำนาจ ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ได้อยู่ในตัวภาพโดยตรง แต่เกิดจากระบบวัฒนธรรมที่กำกับการรับรู้ของสังคม นี่คือภาษาในระดับที่สองซึ่งเป็นพื้นที่ที่อุดมการณ์ทำงานผ่านสัญลักษณ์ เมื่อความหมายโดยตรงทำหน้าที่เป็นฐานของสัญลักษณ์ ความหมายโดยนัยจะทำหน้าที่ต่อยอดและกลายเป็นกลไกหลักในการผลิตมายาคติซึ่ง Roland Barthes อธิบายว่ามายาคติคือกระบวนการที่ทำให้ความหมายทางวัฒนธรรมซึ่งมีที่มาทางประวัติศาสตร์และอุดมการณ์ ดูเสมือนเป็นธรรมชาติและเป็นสากล เช่น ความคิดเรื่องความเป็นชาย ความเป็นหญิง ชาติ ชนชั้น หรือค่านิยมเชิงทุนนิยม ตัวอย่างเช่น ภาพนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จมักถูกเสนอในสื่อว่าเป็นผลของความพยายามส่วนบุคคล ซึ่งทำให้ผู้ชมมองข้ามเงื่อนไขเชิงโครงสร้าง เช่น ทรัพยากร การฝึกฝน หรือความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่อยู่เบื้องหลัง นี่คือน้ำที่ของมายาคติในการทำให้เป็นธรรมชาติต่ออุดมการณ์บางชุด การวิเคราะห์สื่อในแนวทาง Roland Barthes จึงไม่หยุดอยู่เพียงการถามว่าภาพหมายถึงอะไร แต่ขยายไปสู่คำถามเชิงอุดมการณ์ เช่น ภาพนั้นถูกผลิตขึ้นภายใต้กรอบคิดใด ความหมายแบบใดถูกทำให้ดูเป็นเรื่องปกติ และใครเป็นผู้ได้ประโยชน์จากการทำให้ความหมายเช่นนั้นกลายเป็นธรรมชาติ ดังนั้นสัญลักษณ์วิทยาแบบ Roland Barthes จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในงานสื่อศึกษา วัฒนธรรมศึกษา และการวิเคราะห์อำนาจเชิงอุดมการณ์ นอกจากนี้ Roland Barthes ยังชี้ว่าความหมายระดับความหมายโดยนัยไม่ได้มีลักษณะตายตัว หากแต่ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและประสบการณ์ของผู้ตีความ ทำให้การอ่านสื่อเป็นกระบวนการต่อรองความหมายระหว่างสัญลักษณ์กับกรอบคิดของผู้ชม ไม่ว่าจะเป็นชนชั้น เพศ วัย หรืออัตลักษณ์ส่วนบุคคล แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่าสื่อไม่ได้เพียงสะท้อนความ

จริงทางสังคม แต่มีบทบาทในการประกอบสร้างความจริงและอัตลักษณ์ผ่านการจัดวางสัญญาณอย่างเป็นระบบ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับงานศึกษาของ นวพล วรรณณิลเลิศ ณัฏฐา ทองขาว และ เจนจิรา กระดานพล (2568) ที่วิเคราะห์มิวสิควิดีโอเพลง *ขวัญเอย ขวัญมา* ผ่านกรอบสัญญาณวิทยาของ Roland Barthes ร่วมกับโครงสร้างการเล่าเรื่อง เพื่อสำรวจชั้นความหมายระดับความหมายโดยตรง ความหมายโดยนัย และมายาคติที่แฝงอยู่ในองค์ประกอบภาพ ตัวละคร และสัญลักษณ์ในสื่อ ผลการศึกษาชี้ว่า การใช้แสง สี อารมณ์ และพิธีกรรมพื้นบ้าน เช่น พิธีเรียกขวัญ ทำหน้าที่เป็นสัญญาณที่สร้างความหมายเชิงอารมณ์และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม โดยก่อรูปเป็นมายาคติสำคัญสองประการ ได้แก่ มายาคติของความรักที่ไม่สมหวัง ซึ่งถ่ายทอดผ่านภาพความเศร้า ความโดดเดี่ยว และการพลัดพราก และมายาคติเรื่องการเรียกขวัญในวัฒนธรรมอีสาน ซึ่งถูกทำให้เป็นสัญลักษณ์ของการเยียวยาและการคืนความมั่นคงทางใจ การใช้พิธีกรรมพื้นบ้านในสื่อร่วมสมัย เช่นนี้สะท้อนกระบวนการของวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านภาษาภาพแบบสากลของมิวสิควิดีโอ วัฒนธรรมพื้นบ้านถูกแปลงให้เป็นความหมายทางอารมณ์ที่ผู้ชมร่วมสมัยเข้าถึงได้ง่าย และในขณะเดียวกันก็สร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมใหม่ในพื้นที่สื่อสมัยนิยม กระบวนการนี้แสดงให้เห็นว่าสื่อเป็นพื้นที่ที่อารมณ์ ความสัมพันธ์ และตัวตนถูกประกอบสร้างผ่านสัญญาณ ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ด้านเพศและอำนาจของผู้ชม ประเด็นดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงกับการวิเคราะห์ภาพยนตร์ *Love in the Big City* ได้ ในมิติของสื่อในฐานะพื้นที่สร้างความหมายเกี่ยวกับความรักและอัตลักษณ์ทางเพศ กล่าวคือ หากมิวสิควิดีโอเพลง *ขวัญเอย ขวัญมา* ใช้พิธีกรรมเรียกขวัญเป็นสัญญาณของการเยียวยาและความผูกพันทางอารมณ์ ภาพยนตร์ *Love in the Big City* ก็ใช้บริบทเมืองและวัฒนธรรมเกาหลีร่วมสมัยเป็นสัญญาณของการต่อรองอัตลักษณ์รักชาย-ชายภายใต้โครงสร้างสังคมสมัยใหม่ ทั้งสองกรณีจึงสะท้อนมายาคติเกี่ยวกับความรักและความเปราะบางของมนุษย์ในบริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน แต่ทำงานผ่านกลไกเดียวกันคือการทำให้ความสัมพันธ์เชิงอารมณ์และอัตลักษณ์ทางเพศดูเป็นธรรมชาติภายในกรอบวัฒนธรรมที่สื่อนำเสนอ ดังนั้นการประยุกต์แนวคิดสัญญาณวิทยาของ Roland Barthes กับสื่อร่วมสมัยทั้งมิวสิควิดีโอไทยและภาพยนตร์เกาหลี แสดงให้เห็นว่าสื่อทำหน้าที่เป็นพื้นที่ที่อุดมการณ์ อัตลักษณ์ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจถูกสร้าง ต่อรอง และทำให้เป็นธรรมชาติผ่านระบบสัญญาณ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของพิธีกรรมพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมเมืองสมัยใหม่ก็ตาม

ทฤษฎีจิตวิทยาอิทธิพลของสัญญาณ เป็นการศึกษาคำหมายที่ปรากฏผ่านภาพยนตร์ไม่ได้เป็นเพียงการพิจารณาเนื้อเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ปรากฏอย่างผิวเผินเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการทำความเข้าใจ การสร้างความหมายที่แฝงอยู่ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของสื่อ ไม่ว่าจะเป็นภาพ ตัวละคร พื้นที่หรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร ซึ่งล้วนทำหน้าที่เป็นสัญญาณที่สะท้อนโครงสร้างทางสังคม อำนาจ และบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นการศึกษาคำหมายจึงอาศัยแนวคิดทางทฤษฎี

ที่บูรณาการหลายมิติ เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเพศวิถี อัตลักษณ์ และความสัมพันธ์ในสังคมร่วมสมัย

แนวคิดสัญวิทยาวิทยาเป็นฐานสำคัญในการวิเคราะห์ โดยมองว่าสิ่งที่ปรากฏในภาพยนตร์ล้วนเป็นตัวสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงไปสู่ความหมายทั้งในระดับความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ตลอดจนการก่อรูปเป็นมายาคติ ตามแนวคิดของ Roland Barthes ซึ่งช่วยอธิบายว่าภาพหรือฉากต่าง ๆ เช่น พื้นที่ส่วนตัว เมืองใหญ่ หรือพฤติกรรมของตัวละคร ไม่ได้เป็นเพียงองค์ประกอบเชิงภาพ แต่เป็นการสื่อความหมายเกี่ยวกับเพศ อำนาจ และสถานะทางสังคมควบคู่กันนั้น แนวคิดเรื่องพื้นที่ทางสังคมของ Lefebvre ช่วยให้เข้าใจว่าพื้นที่ในภาพยนตร์ไม่ใช่สิ่งที่ปรากฏตรงกลาง หากแต่ถูกผลิตซ้ำและกำกับโดยโครงสร้างอำนาจ พื้นที่ส่วนตัว เช่น ห้องพัก อาจถูกสร้างให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการแสดงออกทางเพศ ในขณะที่พื้นที่สาธารณะอย่างเมืองกลับกลายเป็นพื้นที่ของการเฝ้ามองและการควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดอำนาจและการเฝ้ามองของ Michel Foucault ที่อธิบายว่าอำนาจไม่ได้อยู่เพียงในรูปของการบังคับโดยตรง แต่แฝงอยู่ในกลไกทางสังคมที่ทำให้ปัจเจกชนต้องกำกับตนเอง

ในมิติของเพศวิถี แนวคิด Queer Theory มีบทบาทสำคัญในการอธิบายการดำรงอยู่ของอัตลักษณ์ที่อยู่นอกเหนือกรอบบรรทัดฐานรักต่างเพศโดยเฉพาะการสร้างพื้นที่ทางเลือกของกลุ่ม LGBTQ+ ซึ่งเป็นการต่อรองอำนาจกับสังคมกระแสหลัก แนวคิดนี้ยังเชื่อมโยงกับทฤษฎีการแสดงบทบาททางเพศ ของ Butler ที่มองว่าเพศไม่ใช่สิ่งที่มีโดยธรรมชาติ หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างและแสดงออกผ่านการปฏิบัติซ้ำในบริบททางสังคม ขณะเดียวกันโครงสร้างปิตาธิปไตยและบรรทัดฐานทางสังคมยังคงมีบทบาทในการกำหนดกรอบของความสัมพันธ์และเส้นทางชีวิตของปัจเจกชน ไม่ว่าจะเป็นความคาดหวังเรื่องการแต่งงานหรือการดำรงชีวิตตามแบบแผนที่สังคมยอมรับ ซึ่งสามารถอธิบายผ่านแนวคิดการประกอบสร้างทางสังคมที่ชี้ให้เห็นว่าความปกติ เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น ไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่โดยธรรมชาติ นอกจากนี้แนวคิดเรื่องการเมืองของการมองเห็นยังช่วยอธิบายว่าการเปิดเผยหรือปกปิดอัตลักษณ์ทางเพศในพื้นที่สาธารณะนั้นเกี่ยวข้องกับทั้งอำนาจ การยอมรับ และความเสี่ยงในเวลาเดียวกัน ท้ายที่สุดความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร โดยเฉพาะในบริบทของ LGBTQ+ ยังสะท้อนถึงความไม่มั่นคงและเปราะบาง ซึ่งสามารถทำความเข้าใจผ่านแนวคิดความสัมพันธ์แบบเหลวของ Zygmunt Bauman ที่อธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ในสังคมสมัยใหม่ว่าเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและการต่อรองอยู่เสมอ

2.5 แนวคิดเรื่องการเล่าเรื่องและศาสตร์แห่งการเล่าเรื่อง

แนวคิดเรื่องการเล่าเรื่องและศาสตร์แห่งการเล่าเรื่องเป็นกรอบสำคัญในการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมและสื่อสารมวลชน โดยกาญจนา แก้วเทพ (2552) อธิบายว่าการเล่าเรื่องไม่ได้เป็นเพียงวิธีการถ่ายทอดข้อมูลหากแต่เป็นกระบวนการจัดระเบียบประสบการณ์และสร้างความหมาย

ให้แก่โลกสังคม แนวคิดดังกล่าวได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบในช่วงทศวรรษ 1970 ภายใต้คำเรียก ศาสตร์แห่งการเล่าเรื่องโดย Tzvetan Todorov ซึ่งมีรากฐานมาจากแนวคิดของกลุ่มรูปแบบนิยม รัสเซียและโครงสร้างนิยมในยุโรป ก่อนจะขยายเข้าสู่การศึกษาด้านสื่อ ภาพยนตร์ และวัฒนธรรม ร่วมสมัย โดยนักวิชาการสำคัญ เช่น Roland Barthes, Christian Metz, Peter Wollen และ Laura Mulvey ได้นำไปใช้วิเคราะห์สื่อในมิติของความหมายและอุดมการณ์อย่างกว้างขวาง

ในเชิงความหมายการเล่าเรื่องสามารถอธิบายได้ว่าเป็นกระบวนการนำเสนอเหตุการณ์ ตัวละคร และสถานการณ์ต่าง ๆ ผ่านการจัดเรียงอย่างมีลำดับและความต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับสาร สามารถเข้าใจและตีความความหมายของเรื่องราวได้ การเล่าเรื่องจึงแตกต่างจากการสื่อสารแบบไม่ เป็นเรื่องเล่าซึ่งเน้นการอธิบายเชิงตรรกะโดยตรง เนื่องจากการเล่าเรื่องอาศัยองค์ประกอบ เชิงโครงสร้าง เช่น ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ และความขัดแย้ง เพื่อสร้างประสบการณ์ร่วมและการ รับรู้ความหมายในระดับที่ลึกซึ้งกว่า

ในเชิงกระบวนการทัศนศึกษาการเล่าเรื่องสามารถแบ่งออกเป็นสองแนวทางหลัก ได้แก่ กระบวนทัศน์เดิมและกระบวนทัศน์ใหม่ โดยกระบวนทัศน์เดิมมีรากฐานจากแนวคิดของ Aristotle มองว่าการเล่าเรื่องเป็นการเลียนแบบความจริง และมีหน้าที่สะท้อนโลกความเป็นจริงให้แก่ผู้รับสาร ขณะที่กระบวนทัศน์ใหม่ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดประกอบสร้างนิยมซึ่งมองว่าการเล่าเรื่องไม่ได้เป็น เพียงการสะท้อนความจริง หากแต่เป็นกระบวนการประกอบสร้างความหมายให้แก่ความจริงนั้น กล่าวคือเรื่องเล่ามีบทบาทในการกำหนดกรอบการรับรู้ของผู้คนต่อโลกสังคม มากกว่าการเป็นเพียง ภาพสะท้อนของความเป็นจริงที่มีอยู่แล้ว

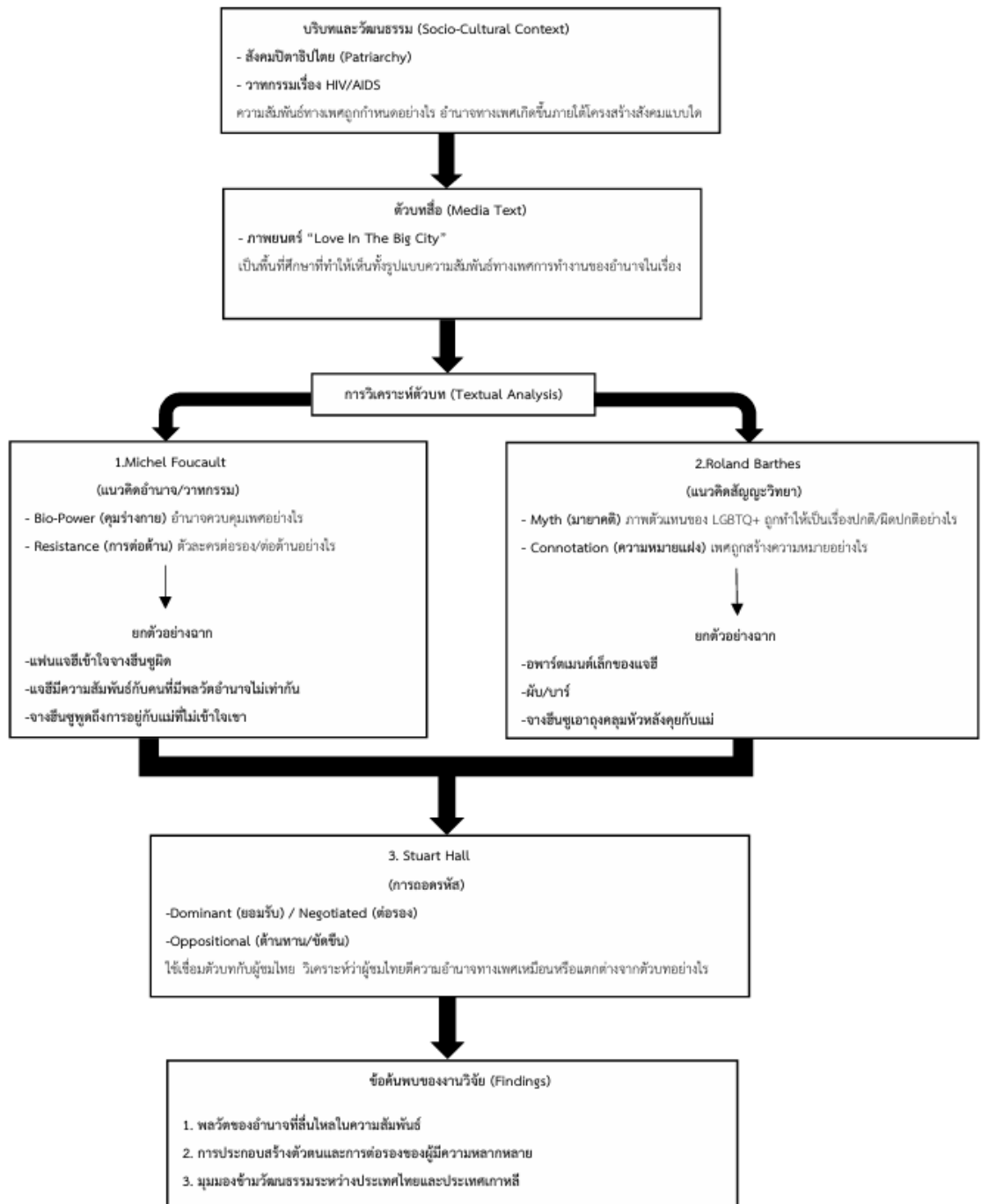
จากมุมมองดังกล่าวทำให้จุดเน้นของการศึกษาการเล่าเรื่องเปลี่ยนจากคำถามว่าเล่าเรื่อง อะไรไปสู่เล่าอย่างไรโดย Seymour Chatman อธิบายว่าเรื่องเล่าประกอบด้วยสององค์ประกอบ สำคัญ ได้แก่ เรื่องราว ซึ่งหมายถึงเนื้อหา เหตุการณ์ ตัวละคร และวาทกรรมซึ่งหมายถึงวิธีการ นำเสนอหรือรูปแบบการเล่าเรื่อง ความแตกต่างระหว่างสององค์ประกอบนี้สะท้อนให้เห็นว่าเรื่อง เดียวกันสามารถสร้างความหมายที่แตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับวิธีการเล่าเรื่องที่ผู้ผลิตเลือกใช้

ในบริบทของสื่อสมัยใหม่ โดยเฉพาะภาพยนตร์ การเล่าเรื่องไม่ได้จำกัดอยู่เพียงภาษา หากแต่เป็นการผสมผสานขององค์ประกอบหลากหลาย ทั้งภาพ เสียง และเทคนิคทางภาพยนตร์ เช่น การจัดองค์ประกอบภาพ มุมกล้อง แสง สี การตัดต่อ เสียงพูด และดนตรีประกอบ ซึ่งล้วนมี บทบาทในการสร้างอารมณ์ ความหมาย และการตีความของผู้ชม ดังนั้นการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง ในสื่อจึงจำเป็นต้องพิจารณาทั้งในระดับเนื้อหาและรูปแบบควบคู่กัน

นอกจากนี้แนวคิดโครงสร้างการเล่าเรื่องของ Vladimir Propp ยังช่วยอธิบายแบบแผน ภายในของเรื่องเล่า โดยเสนอว่าแม้เรื่องเล่าจะมีรายละเอียดแตกต่างกัน แต่โครงสร้างพื้นฐาน มักมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านบทบาทของตัวละคร เช่น พระเอก ผู้ร้าย ผู้ช่วย และลำดับ

เหตุการณ์ที่ดำเนินไปตามตรรกะเฉพาะของเรื่อง แนวคิดนี้สะท้อนว่าเรื่องเล่าไม่ได้เกิดขึ้นอย่าง
ไร้รูปแบบ หากแต่มีโครงสร้างและกลไกภายในที่กำหนดการดำเนินเรื่องอย่างเป็นระบบ

จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการทำความเข้าใจความหมายเชิงลึกของการแสดงออกทางเพศสภาพ เพศวิถี และอำนาจที่ปรากฏในภาพยนตร์ ผ่านการตีความตัวบทควบคู่กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง แนวทางดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยสามารถอธิบายปรากฏการณ์เชิงนามธรรม อาทิ อัตลักษณ์ทางเพศ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และมายาคติทางสังคมได้อย่างรอบด้านและมีความละเอียดอ่อน อันเป็นลักษณะสำคัญของการศึกษาที่มุ่งทำความเข้าใจความหมายมากกว่าการวัดเชิงปริมาณ

3.2 เครื่องมือวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยพิจารณาภาพยนตร์ในฐานะตัวบททางวัฒนธรรมที่ประกอบสร้างและถ่ายทอดความหมายผ่านสัญลักษณ์ ภาพแทน และอุดมการณ์ทางสังคม การวิเคราะห์ครอบคลุมประเด็นสำคัญได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงเพศ ซึ่งพิจารณาทัศนคติของตัวละครต่อความหลากหลายทางเพศ รวมถึงความคาดหวังของสังคมและครอบครัวที่มีต่อเพศวิถี ตลอดจนประเด็นอำนาจทางเพศ ซึ่งมุ่งวิเคราะห์โครงสร้างอำนาจที่แฝงอยู่ในความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นบทบาท หน้าที่ และความไม่เท่าเทียม โดยเชื่อมโยงระหว่างโลกในภาพยนตร์กับโลกความเป็นจริง นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศสภาพ เพศวิถี และอำนาจ ผ่านกรอบแนวคิดของ Michel Foucault โดยเฉพาะแนวคิดเรื่องอำนาจและความรู้ ที่มองว่าอำนาจแทรกซึมอยู่ในทุกระดับของสังคม แนวคิดเรื่องวาทกรรม ที่กำหนดกรอบความคิดและบรรทัดฐานทางเพศ และแนวคิดเรื่องชีวอำนาจ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมร่างกายและพฤติกรรมทางเพศ ทั้งนี้ การวิเคราะห์จะพิจารณาฉากสำคัญในภาพยนตร์ เช่น การดำรงชีวิตของตัวละครภายใต้แรงกดดันจากครอบครัว และการนำเสนอประเด็นสุขภาพอย่าง HIV/AIDS ในฐานะวาทกรรมที่มีบทบาทในการกำกับควบคุมเพศวิถี

3.3 กลุ่มตัวอย่างกลุ่ม

ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาพยนตร์เรื่อง Love in the Big City โดยคัดเลือกฉากที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางเพศ เพศสภาพ เพศวิถี และความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่นำมาศึกษาเป็นฉากที่มีนัยสำคัญต่อการสื่อความหมาย และสามารถสะท้อนประเด็นทางสังคมได้อย่างชัดเจน

3.4 วิธีการสุ่มตัวอย่างและการเลือกแบบเจาะจง

โดยคัดเลือกฉากที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก กล่าวคือ เป็นฉากที่แสดงให้เห็นถึงการประกอบสร้างความหมายของเพศสภาพ เพศวิถี และอำนาจอย่างเด่นชัด การพิจารณาคัดเลือกอาศัยเกณฑ์ด้านเนื้อหา บริบท และความเข้มข้นของประเด็นที่ปรากฏในภาพยนตร์

4. ผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ โดยภาพยนตร์ได้นำเสนอความสัมพันธ์ทางเพศในลักษณะไม่เป็นเส้นตรงและมีความซับซ้อนทั้งในเชิงอารมณ์และโครงสร้างสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครไม่ได้ยึดโยงเพียงความรักแต่ยังสัมพันธ์กับการยอมรับตัวตน การปกปิดอัตลักษณ์และการต่อรองกับบรรทัดฐานสังคมความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครจากฮินชูและตัวละครอื่น ๆ แสดงให้เห็นถึงความเปราะบางและการต่อรองอัตลักษณ์ทางเพศภายใต้แรงกดดันจากครอบครัวและสังคม นอกจากนี้ความสัมพันธ์ในเรื่องยังสะท้อนพื้นที่ปลอดภัยทางอารมณ์ เช่น มิตรภาพระหว่างตัวละครแจอีและตัวละครจากฮินชู ซึ่งทำหน้าที่เป็นพื้นที่ให้ตัวละครสามารถเป็นตัวของตัวเองได้

อำนาจทางเพศในภาพยนตร์ ไม่ได้ปรากฏในรูปแบบการกดขี่เพียงอย่างเดียว แต่มีลักษณะลื่นไหลและต่อรองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Michel Foucault ผลการวิเคราะห์พบว่าอำนาจปรากฏในหลายระดับ ได้แก่ อำนาจจากครอบครัว กำหนดบทบาทชายแท้ อำนาจจากสังคม การนิยาม การเฝ้ามอง และการตีตรา อำนาจในความสัมพันธ์ ความไม่เท่าเทียมภายในความสัมพันธ์รักเพศเดียวกัน อำนาจชีวภาพ การควบคุมผ่านวาทกรรมสุขภาพ เช่น HIV อำนาจในภาพยนตร์มีลักษณะเป็นเครือข่ายที่แทรกซึมในชีวิตประจำวัน มากกว่าการควบคุมแบบตรงไปตรงมา

การตีความของผู้ชมชาวไทย มีลักษณะการอ่านแบบเจรจาต่อรองเป็นหลัก กล่าวคือผู้ชมมีความเข้าใจและเห็นใจตัวละคร LGBTQ+ แต่ยังคงยึดโยงกับค่านิยมแบบดั้งเดิมบางประการ นอกจากนี้ผู้ชมไทยสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับบริบทสังคมไทยได้ เช่น การกดดันจากครอบครัว ความสำคัญของภาพลักษณ์ และการปกปิดอัตลักษณ์ทางเพศ

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการเชื่อมโยงข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์ภาพยนตร์ Love in the Big City กับกรอบแนวคิดทางทฤษฎี ได้แก่ แนวคิดอำนาจและวาทกรรมของ Michel Foucault แนวคิดการเข้ารหัส-ถอดรหัสของ Stuart Hall และแนวคิดสัญญาวิทยาของ Roland Barthes เพื่ออธิบายพลวัตของความสัมพันธ์ระหว่างเพศและอำนาจที่ปรากฏในตัวบทสื่อ โดยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 ความสัมพันธ์ทางเพศในฐานะพื้นที่ของการต่อรองอำนาจ ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ทางเพศในภาพยนตร์ไม่ได้ดำรงอยู่ในลักษณะคงที่หรือเป็นเส้นตรง แต่เป็นพื้นที่ของการต่อรองที่ตัวละครต้องเผชิญกับแรงกดดันจากโครงสร้างสังคม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม และบรรทัดฐานรักต่างเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร โดยเฉพาะความสัมพันธ์ชายรักชาย ไม่ได้ถูกนำเสนอในฐานะความรักเพียงมิติทางอารมณ์ แต่แฝงไปด้วยความไม่เท่าเทียมเชิงอำนาจ เช่น การต้องปกปิดตัวตน

การยอมรับเงื่อนไขของอีกฝ่าย หรือการปรับตัวให้สอดคล้องกับสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความรักกลายเป็นพื้นที่ที่อำนาจทำงานอย่างแนบเนียน ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Michel Foucault ที่มองว่าอำนาจไม่ได้อยู่ในรูปแบบของการบังคับโดยตรง แต่แทรกซึมอยู่ในความสัมพันธ์และชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในเรื่องเพศวิถีที่ถูกกำกับผ่านวาทกรรมทางสังคม เช่น ความเป็นชายที่ถูกต้องหรือมีกรอบครีวที่สมบูรณ์ ซึ่งตัวละครต้องต่อรองกับกรอบเหล่านี้เพื่อความอยู่รอดในสังคม นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผ่านแนวคิดของ Roland Barthes ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังสะท้อนมายาคติของความรักแบบปกติที่ทำให้ความรักต่างเพศถูกทำให้เป็นธรรมชาติ ขณะที่ความรักเพศเดียวกันถูกทำให้เป็นความเบี่ยงเบน ส่งผลให้ตัวละครต้องเผชิญกับแรงกดดันทั้งในระดับสังคมและระดับจิตใจ

5.2 อำนาจทางเพศในฐานะเครือข่ายที่แทรกซึมในชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าอำนาจทางเพศในภาพยนตร์มีลักษณะเป็นเครือข่ายที่กระจายอยู่ในหลายระดับ ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงสถาบันใดสถาบันหนึ่ง ได้แก่

อำนาจจากครอบครัว	กำหนดบทบาทชาย-หญิง และความคาดหวังเรื่องการแต่งงาน
อำนาจจากสังคม	การนิยาม การเฝ้ามอง และการตีตรา
อำนาจในความสัมพันธ์	ความไม่เท่าเทียมระหว่างคู่รัก
อำนาจชีวภาพ	การควบคุมผ่านวาทกรรมสุขภาพ เช่น HIV/AIDS

ลักษณะดังกล่าวสะท้อนแนวคิดชีวอำนาจของ Michel Foucault อย่างชัดเจนคือ อำนาจไม่ได้ควบคุมเพียงพฤติกรรมภายนอก แต่ยังควบคุมร่างกาย ความปรารถนา และอัตลักษณ์ของบุคคลผ่านวาทกรรมทางสังคม ในขณะเดียวกันตัวละครในเรื่องไม่ได้เป็นเพียงผู้ถูกกระทำ แต่ยังแสดงการต่อต้านผ่านการใช้ชีวิต การเลือกความสัมพันธ์ และการนิยามตัวตนของตนเอง ซึ่งสะท้อนว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศไม่ใช่เพียงพื้นที่ของการกดทับ แต่เป็นพื้นที่ของการต่อรองและการท้าทายอำนาจด้วย เมื่อพิจารณาผ่านสัญลักษณ์ในภาพยนตร์ เช่น พื้นที่เมือง ผับ/บาร์ หรือวัตถุอย่างถุงคลุมหัวที่สื่อถึงการปกปิดตัวตน จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นภาษาของอำนาจที่สะท้อนทั้งการควบคุมและการหลบหนีจากบรรทัดฐานทางสังคม

5.3 การประกอบสร้างตัวตนของ LGBTQ+ ภายใต้โครงสร้างสังคม ผลการวิจัยพบว่าอัตลักษณ์ของตัวละคร LGBTQ+ ไม่ได้เป็นสิ่งที่มียูโดยธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างผ่านวาทกรรมและบริบททางสังคม ตัวละครต้องเผชิญกับกระบวนการทำให้เป็นอื่นผ่านการตีตรา การไม่ยอมรับ และการกดดันจากครอบครัว ซึ่งสะท้อนโครงสร้างสังคมแบบปิตาธิปไตยในเกาหลีใต้ที่ยังคงมีอิทธิพลสูง อย่างไรก็ตามตัวละครก็มีการต่อรองอัตลักษณ์ เช่น การเลือกเปิดเผยหรือปกปิดตัวตนในบางบริบท ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นพลวัตของอัตลักษณ์ทางเพศ ประเด็นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Stuart Hall ที่มองว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกสร้างผ่านวาทกรรมและการตีความ

ไม่ใช่สิ่งที่ตายตัว โดยตัวละครในภาพยนตร์จึงไม่ได้เป็นเพียงตัวแทนของเพศ แต่เป็นพื้นที่ของการต่อรองความหมายของเพศในสังคมร่วมสมัย

5.4 การตีความของผู้ชมไทยในฐานะการอ่านแบบเจาะจอต่อง ผลการวิจัยพบว่าผู้ชมชาวไทยมีลักษณะการตีความแบบเจาะจอต่องเป็นหลักคือ มีความเข้าใจและเห็นใจตัวละคร LGBTQ+ แต่ยังคงยึดถือเชื่อมโยงกับค่านิยมแบบดั้งเดิมบางประการ การตีความลักษณะนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้ชมไม่ได้รับสารแบบตรงไปตรงมา แต่มีการต่อรองความหมายตามประสบการณ์และบริบททางสังคมของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Stuart Hall นอกจากนี้ผู้ชมไทยยังสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาของภาพยนตร์กับบริบทสังคมไทย เช่น แรงกดดันจากครอบครัว การให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ การปกปิดอัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความคล้ายคลึงเชิงวัฒนธรรมระหว่างสังคมไทยและสังคมเกาหลีใต้ในประเด็นเพศและอำนาจ

5.5 มิติข้ามวัฒนธรรม การสะท้อนและเทียบเคียงสังคมไทย-สังคมเกาหลี ข้อค้นพบสำคัญอีกประการคือ ภาพยนตร์ทำหน้าที่เป็นพื้นที่สื่อกลางทางวัฒนธรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมไทยตีความและเปรียบเทียบกับสังคมของตนเอง แม้ว่าสังคมไทยจะมีภาพลักษณ์ของความเปิดกว้างต่อ LGBTQ+ มากกว่าสังคมเกาหลี แต่ผลการวิจัยพบว่าการยอมรับในสังคมไทยยังคงเป็นการยอมรับแบบมีเงื่อนไขคือเปิดรับในเชิงวัฒนธรรมแต่ยังมีข้อจำกัดในเชิงโครงสร้าง เช่น กฎหมายและสถาบันครอบครัว ดังนั้นภาพยนตร์เรื่องนี้จึงไม่ได้เป็นเพียงการสะท้อนสังคมเกาหลีเท่านั้น แต่ยังเป็นกระจกสะท้อนความย้อนแย้งของสังคมไทยในประเด็นเพศและอำนาจอีกด้วย

6. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว ซึ่งทำให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเพศและอำนาจในภาพยนตร์ Love in the Big City ทั้งในมิติของการสร้างความหมายผ่านสัญลักษณ์ การดำรงอยู่ของวาทกรรมทางสังคม และการตีความของผู้ชมในบริบทที่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาดังกล่าว ไม่เพียงแต่สะท้อนให้เห็นประเด็นเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับเพศและอำนาจเท่านั้น หากยังชี้ให้เห็นช่องว่าง ข้อจำกัด และประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาต่อยอด ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงสังคม

ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย โดยครอบคลุมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือสังคม และข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต เพื่อให้เกิดการต่อยอดองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ในบริบทที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ LGBTQ+ เพื่อให้เห็นความแตกต่างและความเหมือนในเชิงการสร้างตัวแทนและการประกอบสร้างความหมายทางเพศในบริบททางวัฒนธรรมที่ต่างกัน การศึกษาเชิงเปรียบเทียบดังกล่าวจะช่วยให้สามารถทำความเข้าใจได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นว่า โครงสร้างอำนาจ วาทกรรมทางเพศ และมายาคติที่เกี่ยวข้องกับเพศหลากหลายนั้น ถูกผลิตซ้ำหรือถูกท้าทายอย่างไรในสังคมไทยเมื่อเทียบกับสังคมเกาหลี ซึ่งอาจนำไปสู่การพัฒนากรอบการวิเคราะห์เชิงวัฒนธรรมที่มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ควรใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ชม เพื่อให้ได้ข้อมูลในมิติของการรับสารที่สะท้อนประสบการณ์ ความรู้สึก และการตีความของผู้ชมจริง ซึ่งจะช่วยให้เห็นข้อจำกัดของการวิเคราะห์ตัวบทที่มุ่งเน้นเฉพาะตัวสื่อ การบูรณาการวิธีวิจัยดังกล่าวจะช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวบท ผู้รับสาร บริบทสังคมได้อย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

ควรขยายกรอบการวิเคราะห์ไปสู่แนวคิดอัตลักษณ์และอำนาจทับซ้อน เพื่ออธิบายความซับซ้อนของอัตลักษณ์ที่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงมิติของเพศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา และรูปลักษณะภายนอก ซึ่งล้วนมีบทบาทในการกำหนดอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การนำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาใช้อาจช่วยให้การวิเคราะห์มีความลึกและสามารถสะท้อนความไม่เท่าเทียมเชิงซ้อนในสังคมได้อย่างมีนัยสำคัญมากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงสังคม สื่อมวลชน และอุตสาหกรรมบันเทิง

ควรนำเสนอความหลากหลายทางเพศในลักษณะที่มีความหลากหลายของมิติมากยิ่งขึ้น ไม่ควรจำกัดภาพตัวแทนของ LGBTQ+ ไว้เพียงภาพเหมารวมหรือบทบาทเชิงตลก หากควรนำเสนอในฐานะมนุษย์ที่มีความซับซ้อน มีความฝัน ความทุกข์ และความสัมพันธ์เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

สังคมควรให้ความสำคัญกับการลดการตีตราทางเพศ ซึ่งมักปรากฏในรูปแบบของการนินทา การเลือกปฏิบัติ หรือการกีดกันทางสังคม การสร้างความตระหนักรู้ผ่านสื่อ การศึกษา และนโยบายสาธารณะ จะมีส่วนช่วยลดอคติและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการยอมรับความหลากหลายทางเพศมากยิ่งขึ้น

ควรส่งเสริมความเข้าใจเรื่องสุขภาวะทางเพศอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะการลดอคติที่เกี่ยวข้องกับประเด็น เช่น HIV/AIDS ซึ่งมักจะถูกผูกโยงกับการตัดสินใจทางศีลธรรม การให้ข้อมูลที่ถูกต้องและไม่ตีตราจะช่วยให้สังคมมีความเข้าใจที่ถูกต้อง และลดการเหมารวมที่ส่งผลกระทบต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในระยะยาว

6.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการรับสารของผู้ชมจริงโดยอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มหรือการวิเคราะห์ความคิดเห็นในสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสำรวจว่าผู้ชมในกลุ่มต่าง ๆ เช่น เพศ วัย

หรือประสบการณ์ชีวิต มีการตีความเนื้อหาเกี่ยวกับเพศและอำนาจแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพลวัตของการสร้างความหมายในระดับผู้รับสารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปสู่สื่อข้ามแพลตฟอร์ม เช่น ซีรีส์ โทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์ เนื่องจากในปัจจุบันการรับสื่อของผู้ชมไม่ได้จำกัดอยู่เพียงภาพยนตร์เท่านั้น การวิเคราะห์ในลักษณะนี้จะช่วยให้เห็นถึงความต่อเนื่องหรือความแตกต่างของการนำเสนอประเด็นเพศในสื่อแต่ละประเภท

ควรศึกษาบทบาทของวัฒนธรรมเอเชียในเชิงเปรียบเทียบ เช่น การเปรียบเทียบระหว่างเกาหลี ญี่ปุ่น ไทย หรือจีน เพื่อทำความเข้าใจว่าโครงสร้างทางวัฒนธรรม ค่านิยม และระบบสังคมที่ต่างกัน มีผลต่อการสร้างและการรับรู้เรื่องเพศและอำนาจอย่างไร ซึ่งจะช่วยขยายองค์ความรู้ในระดับภูมิภาคและสร้างมุมมองเชิงวิพากษ์ที่กว้างขึ้น

7. เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). เรื่องเล่า การเล่าเรื่อง และศาสตร์แห่งการเล่าเรื่อง (Narrative, Narration, Narratology). ใน แนวพินิจในสื่อสารศึกษา. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กาญจนา แก้วเทพ. (2553). การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2543). ภาษา วาทกรรม และอำนาจ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิภาษา.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2556). สัญญาวิทยา: ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิภาษา.
- บัณฑิต ไกรวิจิตร. (2562). แนวคิดอัตลักษณ์ในทฤษฎีวัฒนธรรมร่วมสมัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- ประมะ สตะเวทิน. (2546). การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมณฑล กิตติสมปโนน/พระณัฐนันท์ อภิปัญญา วิเคราะห์วาทกรรมเรื่องเพศในทัศนะของฟูโกต์. พระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- สมเกียรติ ตั้งนโม. (2545). สัญญาวิทยา. กรุงเทพฯ: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
- Foucault, M. (1977/1995). Discipline and punish: The birth of the prison (A. Sheridan, Trans.). Vintage Books. Foucault, M. (1978/1990). The history of sexuality: Volume 1: An introduction (R. Hurley, Trans.). Vintage Books.
- Foucault, M. (1980). Power/ knowledge: Selected interviews and other writings 1972–1977 (C. Gordon, Ed.). Pantheon Books.

- Foucault, M. (2008). The birth of biopolitics: Lectures at the Collège de France, 1978–1979 (G.Burchell, Trans.). Palgrave Macmillan.
- Hall, S. (1980). Encoding/decoding. In S. Hall, D. Hobson, A.
- Hall, S. (1996). Who needs “identity”? In S. Hall & P. du Gay (Eds.), Questions of cultural identity (pp. 1–17). Sage.
- Lowe, & P. Willis (Eds.), Culture, media, language (pp. 128–138). Hutchinson.